

Конспект за теоретичен държавен изпит - ОКС "магистър", магистърски програми: „Кинезитерапия“ и „Физикална терапия и рехабилитация“

Обща част

1. Здравеопазни системи, организация на здравеопазването и здравните услуги.
2. Роля на кинезитерапевта в здравната система.
3. Същност и приложение на дескриптивните (описателни) статистически методи и методите за проверка на хипотези в кинезитерапията.
4. Основни параметрични статистически методи, които имат приложение в кинезитерапията.
5. Основни непараметрични статистически методи, които имат приложение в кинезитерапията.
6. Методология на научно-изследователския процес.
7. Лабораторна хематология. Основни показатели. Интерпретация на резултатите.
8. Клинична химия - анализ на глюкоза, белтъци и липиди в биологични течности.

Литература:

1. Бачев В. ОНИС. Е Спринт, София, 2011.
2. Гилова В, Д. Петкова. Статистика за начинаещи - интерактивно учебно помагало. НСА ПРЕС, София, 2012.
3. Гилова, В. (2019). Статистически методи със SPSS Statistics 19, Ръководство за студенти от ОКС „магистър” и ОНС „доктор” на Национална спортна академия „Васил Левски”, София. -
4. Дочев Д. Клинична лаборатория. МФ, София, 1983.
5. Дракър П. Мениджмънт - задачи, отговорности, практики. Класика и стил ООД, София. 2003.
6. Петков А. Мениджмънт и здравен мениджмънт. Учебник - част 1. Организационна психология. Ирита, 2009.

Конспект за държавен изпит по специализация: „Кинезитерапия в ортопедията и травматологията“

1. Основни принципи, тестове и методи за клинична и функционална оценка на ОДА, план на изследване.
2. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции, травми и заболявания на раменния комплекс.
3. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции, травми и заболявания на лакътния комплекс.
4. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции, травми и заболявания на китковия комплекс и ръката.
5. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции, травми и заболявания на тазобедрена става.
6. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции, травми и заболявания на коленния комплекс.
7. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции, травми и заболявания на глезенния комплекс и ходилото.
8. Кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции и травми на гръбначния стълб.
9. Кинезитерапия при постурални нарушения и гръбначни изкривявания.
10. Невродинамика. Принципи, тестове, методика и техники за лечение в остра, подостра и хронична фаза на неврологична увреда, свързана с мускулно-скелетни дисфункции.

Литература за учебната дисциплина:

1. Ганчев, М. Клинична травматология на опорно-двигателния апарат. К&М, С., 1995.
2. Ганчев, М. Клинична ортопедия. К&М, С., 1997.
3. Димитрова, Е. Функционална диагностика на раменния пояс. НСА-прес, С. 2002.
4. Димитрова, Е. Мобилизация на нервната система. НСА-прес, С., 2003.
5. Димитрова, Е. Раменен комплекс - функционална диагностика и кинезитерапия. НСА ПРЕС, С, 2006.
6. Димитрова, Е. Мускулна релаксация и стречинг в мануалната терапия. НСА ПРЕС С, 2008.
7. Димитрова, Е. Мобилизация на периферни нерви. НСА-прес. С, 2012.
8. Краев, Т., Попов, Н. Мануална мобилизация на периферните стави. ЕРСИД. 2009.
9. Левит, К. Мануална терапия. МФ., С., 1981.
10. Попов, Н. Клинична патокинезиологична диагностика в ортопедично-травматологичната кинезитерапия. НСА-прес, С. 2002.
11. Попов, Н. Гръбначен стълб. Функционална диагностика и кинезитерапия. НСА-прес, С, 2002.
12. Попов, Н., Димитрова Е. Кинезитерапия при ортопедични заболявания и травми на горния крайник. НСА-прес, С.. 2006.
13. Попов, Н. Кинезиология и патокинезиология на опорно двигателния апарат, София, НСА-ПРЕС, 2009.
14. Попов, Н и съавт. Въведение в Кинезитерапията - основни средства и методи, С., НСА-ПРЕС, 2009.
15. Хайман, Д. Мануална терапия, МФ, 2001.
16. Butler D. Mobilisation of the nervous system, Churchill Livingstone, Melbourne, 1991.
17. Barral. J. Manual therapy for the peripheral nerves. Churchil livingstone, 2007.

18. Chaitow L. Muscle energy techniques. Third ed. Churchill Livingstone, Edinburg. 2006.
19. Houglum, P. Therapeutic exercise for musculoskeletal injuries 2nd edition, Human Kinetics 2006.
20. Jones, M. Clinical reasoning for manual therapists. Elsevier, 2004.
21. Kaltenborn, F.; Evjent, O. Vollowitz, E. Manual Mobilization of the Joints: The Kaltenborn Method of Joint Examination and Treatment: Volume 1, The Extremities, Norli, 2009.
22. Kaltenborn, F.; Kaltenborn. T.; Evjent, O., Vollowitz. E. Manual Mobilization of the Joints: The Spine Vol 2, Norli, 2009.
23. Maitland, G., D., Hengeveld, E., Banks, K. Maitlands Peripheral Manipulation. Elsevier Buttervorth Heinmann., 2005.
24. Magee D. Orthopedic physical assessment. Musculoskeletal rehabilitation series. 5th ed. Saunders Elsevier, 2008.
25. McKenzie, R. The lumbar spine. Mechanical diagnosis and treatment, Spinal publications 1981.
26. McKenzie. R. The cervical and thoracic spine. Mechanical diagnosis and treatment. Spinal publications 1981:
27. Mulligan, B. Manual therapy, NGS, SNAGS. WMMS etc. Plane view services, 2010.
28. Лекционен курс, актуални научни статии и монографии.

Конспект за теоретичен държавен изпит по специализация: „Кинезитерапия в неврологията и психиатрията“

1. Клинико-анатомични предпоставки за травми и заболявания на централната нервна система.
2. Клинико-анатомични предпоставки за травми и заболявания на периферната нервна система.
3. Оценка на промените в сетивните, равновесните, координационните възможности на болни с неврологични нарушения, с оглед прилагането на кинезитерапия.
4. Оценка на промените в двигателните възможности на болни с неврологични нарушения, с оглед прилагането на кинезитерапия.
5. Приложение на принудително индуцирана терапия (Constrained induced movement therapy - CIMT), на методика на Перфети и на огледалната терапия при неврологично болни.
6. Приложение на невростимулираща терапия (Neurodevelopmental treatment - NDT) в неврологията.
7. Приложение на проприоцептивно нервно-мускулно улесняване (PNF) в неврологията.
8. Съвременни аспекти на неврологичната кинезитерапия при болни с мозъчен инсулт.
9. Съвременни аспекти на неврологичната кинезитерапия при болни с паркинсонизъм.
10. Съвременни аспекти на неврологичната кинезитерапия при болни с множествена склероза.
11. Съвременни аспекти на неврологичната кинезитерапия при болни с периферни нервни увреди.
12. Съвременни аспекти на неврологичната кинезитерапия при болни с функционални нарушения на нервната система

Литература:

1. Гикова М., Н. Савова. Здр. Аракчийски, Здр. Стефанов, Клинична анатомия. Образна анатомия и диагностика. Моделиране на двигателния апарат. НСА Прес, С. 2003
2. Любенова Д. Практически насоки за приложение на специализирана кинезитерапия при диабетна полиневропатия. КОТИ ЕООД, София, 2008
3. Любенова Д. Кинезитерапия при нервни и психични болести. Бетапринт, София, 2011
4. Петрова, З., К., Чамов, Ст., Глади лов. Качеството в здравеопазването. Съвременни измерения и тенденции. Хелт Медиа Груп, София, 2008
5. Титянова Е. Нервни болести. Издателство КОТИ ЕООД, София, 2014
6. Adler S., Dominiek B., Math B. PNF in practice. Springer Medizin Verlag Heidelberg, Germany, 3rd ed. 2008
7. Bandy D. Sanders B. Therapeutic exercise: Techniques for intervention. William, USA, 2001
8. Carr J., Shepherd R. Stroke rehabilitation - guidelines for exercise and training to optimize motor skill. Elsevier Science Limited, London. 2003.
9. Cook-Shumway A., Woollacott M. Motor control. Theory and practical applications, ed. 2. LWW, London, 2000.
10. Greenwood R., Barnes M, McMillan T, Ward C. Handbook of neurological rehabilitation. Psychology Press, USA, 2005.
11. O'Sullivan S., SchmitzTh. Physical Rehabilitation, ed. 5, F.A. Davis Company, Philadelphia, USA, 2005.
12. Лекционен курс

Конспект за теоретичен държавен изпит по специализация: „Кардиология и пневмология“

1. Превенция и редукция на риска. Дисметаболически синдром и възможностите за положително повлияване чрез целенасочена двигателна активност.
2. Последствия от продължително залежаване и възможностите за противодействие на усложненията.
3. Съвременни аспекти на кинезитерапия при обструктивни дихателни заболявания.
4. Съвременни аспекти на кинезитерапия при рестриктивни дихателни.
5. Съвременни аспекти на кинезитерапия при дихателна недостатъчност.
6. Специализирани кинезитерапевтични методики при кардиологични заболявания.
7. Специализирани кинезитерапевтични методики при сърдечна недостатъчност.
8. Съвременни аспекти на кинезитерапия в ангиологията.
9. Съвременни аспекти на кинезитерапия при кардиохирургично лечение.
10. Съвременни аспекти на кинезитерапия при болни с лимфен застои.

Литература:

1. Лечебна физкултура при вътрешни болести и в гериатрията, под ред. на Е. Захариева. С., ИПБ при НСА, 1991.
2. Kottke. F., J. Lehmann. Krussen's Handbook of Physical Medicine and Rehabilitation. W. B. Saunders, 1990.
3. Physiotherapy for Respiratory and Cardiac Problems, ed. by B. Webber and J. Pryor. Churchill Livingstone, 1993.
4. www.jhbmc.jhu.edu/cardiology/rehab/regular.exercise.html.
5. www.jhbmc.jhu.edu/cardiology/rehab/patientinfo.htm.
6. Лекционен курс. Статии от периодични издания и интернет

Конспект за държавен изпит по специализация: Кинезитерапия в педиатрията

1. Анатоомофизиологични особености на децата по отношение на нервната система.
2. Анатоомофизиологични особености на децата по отношение на дихателната, сърдечно-съдовата системи и опорно-двигателния апарат.
3. Методи за оценка на психомоторното развитие на детето – груба и фина моторика
4. Значение на познаване на примитивните рефлексии в ранна детска възраст, оценка на задържани примитивни рефлексии
5. Методи за оценка на мускулен тонус, спастичност и мускулна сила при децата
6. Методи за оценка на равновесие, походка и координация на движения при децата
7. Диагностика и рефлексна локомоция по Войта
8. Концепция на Бобат при деца
9. Методика на Доман
10. Сензорно -интегративна терапия
11. Хипотерапия и терапевтична езда.
12. Специализани методики за стимулиране на когнитивното развитие при децата (методи на Perfetti, кондуктивна терапия на Петó, метод на Montessori)

ЛИТЕРАТУРА:

1. Войта В.,А.Пертес. Принципът на Войта.С.,МФ,2003
2. Генчева Н. Лечебна езда. Болид Инс, 2017
3. Крайджикова Л.,Н.Маврудиева, Н.Генчева. Игрите в детската възраст.НСА, 2007
4. Паскалева Р, Кинезитерапия при често срещани заболявания в детска възраст и техники за релаксация, ЕКС-ПРЕС, Габрово, 2015
5. ЯнчеваС. Кинезитерапия в педиатрията. Болид Инс, 2013
6. Янчева, С, Генчева Н. Кинезитерапия в педагогическата практика, 2022
7. <http://www.nevrologiabg.com/science/consesuses/konsensus-diagnostika-rehabilitatsia-lechenie-i-administrirane-na-detsa-s-tserebralna-paraliza/>
8. https://www.cerebralnaparaliza.com/images/dokumenta/Bobath_Concept_-_Theory_Clinical_Practice_in_Neurological_Rehabilitation-1.pdf
9. World Health Organization. (2007). International classification of functioning, disability and health: children and youth version: ICF-CY. World Health Organization. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/43737>